

Vergaderdatum Regioraad (20-12-2022)

Onderwerp Tariefactie 2023

Portefeuillehouder Melanie van der Horst

Behandelend ambtenaar Ingrid de Bruijn

Voorgesteld besluit

- 1 Het Dagelijks bestuur positief adviseren om de tariefactie '1,5 uur vrij reizen' uit te werken, waarbij via een distributiebedrijf tickets uitgereikt worden.
-

Kern

Het dagelijks bestuur ziet dat een forse tariefstijging in het OV (7,24% in 2023) impact heeft op de inwoners en bezoekers van de regio. Het DB heeft daarom aangegeven dat ze volgend jaar eenmalig € 5 miljoen beschikbaar wil stellen voor een tariefactie om de reizigers die het hard nodig hebben tegemoet te komen. Op 25 oktober heeft het DB haar voornemen gedeeld met de regioraad. Hiermee is ingestemd, waarbij door een meerderheid van de regioraadsleden aangegeven is dat vooral de minima voordeel van deze actie moeten hebben.

Uit een verkenning samen met de vervoerders is een kansrijke optie gekomen die aansluit bij de wens van de Vervoerregio om minima tegemoet te komen en technisch realiseerbaar is. Deze optie betreft het weggeven van '1,5 uur vrij reizen ticket'.

1,5 uur vrij reizen in 2023

Inwoners uit de regio die het nodig hebben kunnen '1,5 uur vrij-reizen' tickets aanvragen. Dit is een bestaand ticket dat geldig is in bus, tram en metro bij alle vervoerders van de Vervoerregio. Vanuit Purmerend tot aan Uithoorn kan hiermee gereisd worden. Het budget bedraagt € 5.000.000 voor 2023. Hiervan is naar inschatting € 250.000,- gereserveerd voor distributie- en marketingkosten. Het resterende bedrag van € 4.750.000,- is beschikbaar voor OV-tickets.

Tickets worden aangevraagd via een website. Per huishouden/adres worden maximaal 8 tickets uitgegeven. Hiermee kunnen circa 91.350 huishoudens tickets ontvangen. De communicatie richt zich op de doelgroep minima (130% van het minimuminkomen) die nu door de stijgende brandstofprijzen en inflatie te maken krijgen met extreme kostenstijgingen. Dit is een ruime groep, omdat we zien dat meer mensen deze extra's hard nodig hebben. Waarbij geldt Op=Op (730.769 tickets). Met deze actie gaan we uit van het vertrouwen van mensen en dat ze echt alleen een ticket aanvragen indien ze het nodig hebben.

De tickets zijn geldig tot en met 31 december 2023 en zijn niet inwisselbaar voor geld bij de vervoerder.

Argumenten

1.1 Uitreiken 1,5 uur vrij reizen sluit aan bij de wens van de regioraad om diegene te ondersteunen die het gratis reizen tickets het hardst nodig hebben.

De regioraad wil graag de doelgroep minima ondersteunen. We richten ons op de doelgroep die een inkomen heeft tot 130% van het minimuminkomen. Dit gaat om een groep van meer dan 95.000 huishoudens¹. Met deze actie kunnen we deze groep huishoudens een mooi ov aanbod bieden door 8 tickets per huishouden te bieden en hen tegemoet te komen.

1.2 De actie gaat uit van het vertrouwen in de aanvrager

Bij deze actie wordt ervan uit gegaan dat de aanvragers de tickets alleen aanvragen wanneer zij denken deze nodig hebben. Met een doelgroepgerichte campagne en een checkvraag bij het aanvragen doen we daarbij een moreel beroep op de aanvrager.

1.3 De optie werkt bij alle Vervoerders van de Vervoerregio

Het 1,5 uur ticket is een bestaand product en werkt bij EBS, Connexxion en GVB en daarmee kan zonder problemen overgestapt worden. Alle bestemmingen binnen de Vervoerregio zijn binnen 1,5 uur reistijd bereikbaar.

1.4 We ontlasten de gemeenten zo veel als mogelijk

Er komt een centraal aanvraag- en distributiepunt om gemeenten te ontlasten bij de verspreiding van de tickets. We huren hiervoor een distributiebedrijf in die dit organiseert. Na aanvraag worden de tickets per post verstuurd naar de aanvrager.

1.5 De Vervoerregio betaalt alleen de tickets die gebruikt worden

Het gebruik van de tickets is inzichtelijk te maken. Per kwartaal ontvangt de Vervoerregio de inzichten in het gebruik via een rapportage. Hiermee kunnen we zien waar in de regio de tickets gebruikt worden en waar en met welke vervoerders gereisd wordt. Dit is volledig anoniem. Hiermee zien we het gebruik van de tickets. En de Vervoerregio betaalt alleen de tickets die gebruikt worden.

1.6 Als het gebruik achter blijft, kan rond de zomer besloten worden een aanvullende actie uit te voeren.

Indien het gebruik sterk achter blijft, kan halverwege het jaar besloten worden een aanvullende actie uit te voeren of een extra mediacampagne op te zetten.

¹ De Vervoerregio heeft op basis van beschikbare gegevens een inschatting kunnen maken van het aantal huishoudens dat valt in de categorie tot 120% van het minimum inkomen. Dit ligt op circa 95.000 huishoudens. De doelgroep minima met een inkomen tot 130% die een aantal gemeenten hanteert ligt hoger.

Kanttekeningen

1.1 Door het aanvragen via een website wordt niet iedereen die onder de doelgroep minima valt bereikt.
Aanvragen via een website n.a.v. een algemene campagne bereikt waarschijnlijk niet de volledige groep minima. Onderdeel van de uitwerking is het ontwikkelen van een communicatiecampagne gericht op de doelgroep. Met 8 tickets per huishouden kunnen we 91.350 huishoudens bedienen.

1.2 De Vervoerregio kan niet controleren of iemand valt onder de doelgroep.

Via de campagne gaan we uit dat alleen bewoners die het nodig hebben een ticket aanvragen en dit ook eenmalig doen. We vragen aan de aanvragers of ze dit willen aangeven. Dit zal echter niet iedereen weerhouden om toch aanspraak te maken op de gratis 1,5 uur tickets. We mogen vragen of ze behoren tot de doelgroep, maar handhaven kan niet. Ook sturen we maar één keer tickets per adres.

1.3 Ook middeninkomens en jongeren hebben last van hoge prijsstijgingen, door in de communicatie ons te richten op de minima wordt deze groep niet ontzien.

We richten ons op minima tot 130%. Hiermee proberen we een zo groot mogelijke groep te bereiken die een extra steuntje in de rug kan gebruiken. Een deel van de jongeren zal ook onder deze doelgroep vallen. Daarnaast zijn er voor jongeren zijn al goedkopere reisalternatieven beschikbaar, zoals de studenten ov-kaart en een goedkoop maand- of jaarabonnement.

1.4 De implementatie van de actie vraagt circa 3 maanden voorbereidingstijd.

De voorbereidingstijd van de actie ligt op ongeveer 3 maanden. Dat betekent dat de actie in de loop van 2023 uitgevoerd wordt. Op zijn vroegst kan deze begin april starten.

Financiële toelichting

Voor dit voorstel is maximaal € 5 miljoen nodig. Dit gaat in 2023 om een eenmalig bedrag dat nog niet in de begroting is opgenomen. Om deze kosten te dekken wordt binnen het programma concessies € 5 miljoen extra opgenomen bij de 1ste begrotingswijziging 2023. De Regioraad heeft op 25 oktober 2022 aangegeven al in te stemmen met dat voorstel.

Vervolg

Na de regioraad wordt de actie kortgesloten met vervoerders en kunnen de voorbereidingen starten. De Vervoerregio stelt een projectleider aan en het project wordt uitgerold.

Communicatie

Bij start van de actie worden diverse middelen ingezet. Persbericht, starthandeling, artikelen op Wij nemen je mee en socials. Daarnaast wordt een doelgroepgerichte campagne opzet.

In de aanloop naar de start van de actie wordt een en ander uitgewerkt in een communicatieplan.

Meegezonden stukken/bijlagen

Geen

Opvraagbare stukken

-

Besluit

Gelet op het bovenstaande stelt het dagelijks bestuur van de Vervoerregio Amsterdam de regioraad voor over te gaan tot vaststelling van het volgende besluit:

De regioraad van de Vervoerregio Amsterdam

Gelezen het voorstel BBV/2022/11879 van 20 december 2022;

Gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Gemeenschappelijke regeling van de Vervoerregio Amsterdam;

Besluit:

- 1 Het Dagelijks bestuur positief te adviseren om de tariefactie '1,5 uur vrij reizen' uit te werken, waarbij via een distributiebedrijf tickets uitgereikt worden.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de regioraad van de Vervoerregio Amsterdam op 20 december 2022.

de secretaris,

de voorzitter,

A. van Olst

M. van der Horst